

Gevreesde terugkeer Syriëstrijders blijft uit

De Tijd - 11 Jan. 2018
Pagina 7

Volgens onze veiligheidsdiensten is er geen massale terugkeer van Syriëstrijders naar ons land. Vorig jaar keerden maar vijf strijders terug. Onze cel in Turkije behandelde nog maar zeven gevallen.

'We verwachten een massale uittocht van foreign terrorist fighters naarmate de situatie van Islamitische Staat (IS) verslechtert op militair vlak. We weten niet hoeveel terugkeerders er precies zullen zijn, maar verhoudingsgewijs zijn een groot aantal terrorist fighters afkomstig uit België.' Dat antwoordde minister van Binnenlandse Zaken Jan Jambon (N-VA) in juli vorig jaar op een parlementaire vraag van Kattrin Jadin (MR). Jambon kondigde ook aan dat hij in Turkije een cel met vertegenwoordigers van onze politie- en inlichtingendiensten zou oprichten om terugkerende Syriëstrijders aan de grens met Turkije te onderscheppen.

Een half jaar later blijkt geen sprake te zijn van een massale uittocht of terugkeer van Belgische IS-strijders. 'De inschatting van het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD) is dat er geen massale terugkeer van Belgische foreign terrorist fighters te verwachten valt', antwoordt Jambon nu aan het MR-parlementslid.

'In een 'maximaal scenario' gaat onze dienst uit van een 150-tal Belgische strijders die nog in leven zijn in Syrië en Irak. In theorie kunnen die allemaal naar ons land terugkeren, maar in de praktijk is dat weinig waarschijnlijk. De kans is groot dat een significant aantal van die 150 personen is overleden. Een aantal van hen komt zonder twijfel de komende maanden om het leven.'

De Belgische cel in Turkije heeft nog maar een zevental dossiers behandeld, blijkt nu. De cel wordt nog altijd 'geleidelijk samengesteld', laat Jambon weten. Onlangs heeft de federale politie een operationele collega toegevoegd aan de verbindingsofficier die al in Turkije was. Ook Defensie bereidt haar deelname aan de cel voor. Het is volgens Jambon de bedoeling om naast politiemensen ook vertegenwoordigers van de militaire inlichtingendienst en eventueel ook van de Staatsveiligheid in te zetten. De Dienst Vreemdelingzaken werkt vanop afstand met de cel samen.

Volgens Jambon is er hooguit een 'druppelsgewijze terugkeer'. Vorig jaar (tot 15 november) zijn vijf strijders vanuit Turkije naar ons land teruggekeerd. Sommigen zaten sinds 2016 in een Turkse cel. In België worden alle terugkeerders op basis van hun internationaal aanhoudingsmandaat voor een onderzoeksrechter geleid. Eén persoon werd vorig jaar vanuit Turkije naar Egypte teruggestuurd.

Er zouden vorig jaar vijf strijders vertrokken zijn om zich aan te sluiten bij een andere terreurgroep dan IS. Vier zijn daarin geslaagd, ondanks alle maatregelen in de strijd tegen het terrorisme. 'Maar volgens onze informatie zou geen enkele van hen zich bij terreurgroep Islamitische Staat hebben aangesloten', verklaart Jambon.

Ook in 2016 probeerden maar zes strijders uit ons land de Syrisch-Iraakse zone te bereiken. Slechts twee zijn daarin geslaagd. Dat staat in schril contrast met de beginjaren van de oorlog in Syrië. In 2012 en 2013 probeerden gemiddeld twaalf Belgen per maand naar Syrië af te reizen. In 2014 waren dat er elf en begin 2015 acht per maand.

Slechts 13,5 procent van alle strijders die ons antiterreurorgaan OCAD in de gaten houdt, zijn 'bekeerlingen'. Als we alleen kijken naar de strijders die sinds 2012 naar het strijdgebied vertrokken, is maar 6 procent een bekeerling. Zes op de tien van hen zijn vrouwen.

Van de homegrown terrorist fighters, die nooit vertrokken en hier een aanslag kunnen beramen, is 16 procent bekeerling. Daar zijn zes op de tien mannen. Belgen, zonder echte kennis van de islam, die in hun eentje achter hun computer radicaliseren, blijven een gevaar.

LARS BOVÉ

Copyright © 2017 Mediafin. Alle rechten voorbehouden